

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. XIV. De quibusdam gradibus quibus ad perfectionem secundi huius
humilitatis gradus nobis ascendendum

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

CAPVT XIV.

De quibusdam gradibus, quibus ad perfectionem secundi huius humilitatis gradus nobis ascendendum.

QVANDO QUIDEM secundus hic humilitatis gradus omnium eorum, quæ in hoc huius virtutis sunt exercitio, difficillimus est ut in actum deducatur; eum, ut Sancti quidam diuidunt, in quatuor gradus vel partes diuidemus, quo sic paulatim, & quasi passibus enumeratis ad humilitatis perfectionem ascendamus, quod secundo hoc gradu requiritur. Prima pars est nolle ab hominibus honorari & æstimari, ut potius fugere, quicquid honos vel æstimatio dicitur. Pleni sunt libri exemplorum de Sanctis, qui tantum aberant, ut vellent magni fieri & honorari in mundo, ut honores & dignitates fugerent, omnesque occasiones ut capitales hostes auersarentur, quibus honorem & æstimationem apud homines adipisci possent.

Huius primum se prototypum dedit Christus Seruator noster, qui fugit, cum intelligerent, quod eum vellent Regem eligere, post celebre illud miraculum, quo quinque panibus & duobus piscibus quinque hominum millia satiauerat: non quod periculum aliquod illi timendum esset in quacunque etiam altissima dignitate, sed ut nobis exemplum daret. Similiter dum sanctissimi corporis sui gloriam in mirabili sua transfiguratione tribus discipulis manifestauerat, iubebat ne cui dicerent, nisi post mortem & gloriosam resurrectionem suam: dumque cæcis visum daret, & alia miracula faceret iubebat ut illa celarent, ut nobis exempla daret, honores æstimationemque hominum fugiendi, ob manifestum periculum in eo situm, ne superbiamus & perdamur.

Anselm. lib. de similitud.

Gradus humilitatis quatuor. I.

Christus honores fugit. Ioan. 6. 15.

Matt. 9. 30. Marc. 7. 36.

humilitas, qua se etiam ipsa superbia munire & tegere nititur: & quam vilis & erubescenda superbia, quandoquidem vultu aperto prodire non audet, sed solum velata & tecta humilitatis velo. Quam erubesceres & verecundareris, si alius sciret, te laudari & æstimari velle? Te enim pro superbo haberent, qui est omnium infimus gradus, in quo esse posses, ideoque superbiam tuam humilitatis signis tegere conaris. Quare ergo esse vis, quod apparere erubescis. Si erubesceres alios scire, te velle laudari & magni haberi, cur non erubescis idem velle malum enim in eo, quod tu id velis, non quod alii sciant te id velle, situm est. Etsi erubescis homines id scire, quare non erubescis Deum id scire, qui id videt & intelligit: Imperfectum medium viderunt oculi.

Hoc totum nobis accedit, quod primo humilitatis gradu non bene fundati sumus, & tam procul à secundo sumus. Necessè rem hanc à suis principiis exordiri: ante omnia opus miseriam & nihilum nostram agnoscamus, & ex profunda nostri cognitione extrahendus abiectus nostri sensus & contemptus & vilipendètia, qui est primus humilitatis gradus: & ab hoc ad secundum ascendendum. Sic ut non sufficiat, quod te contemnas, quod te parui facias, quod malum de te ipso dicas, quamuis id vere & ex animo fiat; sed eo usque perueniendum, ut lateris alios idem de te sentire, quod tu de te dicis & sentis, & te vilipendete & contemnere. Dicit S. Ioannes Climachus humilem non esse, qui se abijcit & de se malum dicit. Quis enim est, qui se non toleret? Sed ille humilis est, qui in pace lætatur se contemni & male ab alio haberi. Bonum est quempiam semper de se malum dicere, quod sit superbus, piger, impatiens, negligens: præstare tamen hoc reseruare, donec alius diceret. Si petis idem alios sentire, & in ea tecum esse opinione, & lætari ista audire, dum sese occasio offert; hæc tandem vera est humilitas.

Rodriguez exercit. pars 2.

p. 1. l. 7. c. 5.
Chron. ord.
S. Francis.
S. Agidius
in terram se
conijcit post
lapsus Ge-
neralis sui ne
extollatur.

Gerson. ferm.
de humilit. in
cana Domi-
ni.

17.
Anselmus.
Adversa pa-
tienter ferre.

Eccles. 1. 4.

Humilitas
torrenti simi-
lis.

In Chronicis Minoritarum legitur. Quod frater Agidius audiens casum fratris Eliae, qui fuerat Minister generalis ordinis, & vir doctus, & tunc temporis erat apostata & excommunicatus, eo quod Frederici secundi Imperatoris Ecclesiae rebellis partibus accessisset; in terram se deiecerit, & illi se firmiter applicabat; & rogatus, cur id faceret? responderit: Volo descendere quantum possum, hic enim cecidit, quia ascendit. Ad propositum adfert Gerson fabulam illam, quam poeta fingunt de Antheo gigante terrae filio, qui cum Hercule dimicans, quocumque in terram caderet, novas sumebat vires, nec vinci poterat: quo ab Hercule notato illum alte sustulit, & caput amputavit. Sic (dicit Gerson) diabolus conatur nos laudibus, honoribus & mundi aestimatione extollere, ut nos occidat, & altiore casu cadere faciat. Hinc vero humilis se deijcit in sui cognitionis terram, & timet & tam fugit extolli & aestimari.

Secunda pars & gradus est (teste Anselmo) ut patitur contemptibiliter se trahi, & dum aliqua sese offert occasio contemptus & abiectionis, illam aequo animo ferre. Iam de eo non agimus, ut dedecus & iniurias quaras, & in illis gaudeas & laeteris: de hoc enim post erit dicendi locus & altius & perfectius hoc est. Hoc solum iam dicimus, ut si qua se occasio offerat, quae ad tui contemptum facit, illam patienter feras, si non potes hilariter, secundum illud Sapientis dictum: *Omne, quod tibi applicatum fuerit, etiamsi si delectationi assensualitati contrarium sit accipe, & in dolore sustine, & in humilitate tua patientiam habe.* Hoc efficax medium ad humilitatem parandam & conseruandam est; ut enim humana aestimatio & honor superbiae & vanitatis causa est, & ideo Sanctis tam exosa; sic & id, quod ad dedecus & contemptum nostrum tendit, efficacissimum est medium & humilitatem parandam & conseruandam, & in

illa progrediendum. Solitus est dicere S. Laurentius Iustinianus humilitatem torrenti similem esse, qui hieme multas secum aquas trahit, aestate vero pauca, sic & humilitas prosperitate minuitur, aduersitate crescit.

Multa se quotidie in hac re offerunt occasiones, & magnum nobis humilitatis exercitium parare possemus, si illas attente & sollicitate in commodum nostram verteremus. Valde recte dicit Sanctus ille: Quod aliis placebit, progredietur, quod tibi aridet, non item, quod aliis dicunt, audietur: quod tu dicis, quasi nihil habebitur: petent alii & obtinebunt, tu petes & non obtinebis. Alii magni in omnium ore erunt, de te nullas mentionem faciet: aliis negocia inueniuntur, tu contra ineptus habebens: natura hoc dolebit, sed magnum erit, si tu tacendo tolerabis. Quique apud se perpendat, & speciatim per has occasiones discurrat, & inquirat, quomodo in his se habeat. Attende quomodo te habeas, dum quis tibi imperiose & resolute mandat. Attende quam in partem accipias, dum quis te vitij alicuius monet & arguit. Attende qui sentias te, dum superior non videtur tibi multum fidere, sed potius diffidere. Dicit S. Dorothaeus: Quaecumque se harum occasionum offert, accipe illam ut remedium & medicinam, ad tuam sanandam superbiam, & roga Deum, ut qui tibi hanc occasionem det, & ut medicum animae tuae, & tibi persuadeat, eum qui haec oderit, odisti & humilitatem.

Tertius gradus est, non laetari & delectari, dum ab hominibus laudamur & aestimamur. Hic gradus praecedente facilius est, teste D. Augustino: *Es se laudari, quam facile est, laude carere, alim delectari, difficile est ea non delectari, cum gloriamur.* S. Gregorius hoc punctum recte explicat in verba illa Iob: *Si vidi fulgur, & lunam incedentem clavis, & latatum est in abscondito cor meum, & c.* Iob ea verba adferre, quod in homi-

num laudibus & æstimatione non læta-
retur, nec vane delectaretur; hoc esse vi-
dere solem cum fulget, & Lunam ince-
dentem clare, arrendere bonam famam
& opinionem, quæ de illo ab hominibus
habetur, & de laudibus eorum lætari, &
delectari. Hanc ergo inter superbos &
humiles differentiam ponit, quod super-
bigaudeant, dum laudantur, & quam-
uis falsum sit, quod de iis dicitur, nihil
enim curant, quales in se & coram Deo
sint, cum ipsis nihil aliud curæ sit, quam
ab hominibus magni fieri & æstimari,
eoque solo lætantur & cristas attollunt,
finem consecuti, quem volebant. Ille
vero qui vere humilis est corde, videns se
laudari & æstimari, se abdit & erubescit,
secundam illud Prophetæ: *Exaltatus au-
tem humiliatus sum & conturbatus*. Dum
exaltarer, magis me humiliabam, & in
maiori eram metu & verecundia. Idque
merito: *Causa enim consideratione trepi-
dat, ne aut de his, in quibus laudatur, & non
sunt, manus Dei iudicium inueniat, aut de
his, in quibus laudatur, & sunt, competens
premiu perdat: & post ipsi dicitur: Reer-
pisti bona in vita tua, seu operum tuorum
mercedem.*

Sic ut ex quo superbi occasionem capi-
unt extollendi & euanescenti, cuius-
modi sunt hominum laudes, ex eodem
humiles occasionem se humiliandi &
confundendi quærent. Hocque illud
est, quod Sapiens ait: *Quomodo probatur
in confatorio argentum, & in fornace au-
rum, sic probatur homo ore laudantis*. Si au-
rum vel argentum falsum sit, igne con-
sumitur, sed si purum est, igne clarius fit
& purius. Similiter & homo laudibus
probatur: qui enim, dum laudatur & æ-
stimatur, se extollit & superbit laudibus,
quas audit; hic bonum aurum vel argen-
tum non est, sed falsum, fornax enim lin-
guæ illum consumit. Qui vero laudes
suas audiens, inde occasionem capit se
humiliandi & confundendi, est aurum &
argentum purissimum, igne enim sua-
rum laudum non consumitur, sed eo pu-

rior & clarius euadit, humilior enim &
abiectior eo effectus est. Hoc ergo si-
gnum obserua, quo cognoscas an in hu-
militate & virtute proficias, tale enim
dedit nobis S. Spiritus. Aduerte si do-
leas, dum laudaris & æstimaris, & si ideo
gaudeas & delecteris, & inde videre erit
an aurum vel orichalcum sis.

De Patre nostro Francisco de Boria
legimus, quod nulla re tam afficiebatur,
nisi dum se ut sanctum vel Dei famulum
videbat honorari. Et quodam tempore
rogatus, cur sic cruciaretur animo, quan-
do quidem ipse hoc nec peteret nec pro-
curaret? respondit se timere rationem,
quam ideo Deo reddendam sciret, & sibi
certo persuasum esse se longe alium ab
eo esse: quod idem est, quod de S. Gre-
gorio diximus. Tam & nos in nostri
cognitione fundatos esse oportuit, ut hu-
manarum laudum & æstimationum ven-
ti nos mouere & a nostro nihilo nos sepa-
rare nequeant. Tunc potius magis no-
bis est confundendum & erubescendum
scientes falsas illas esse laudes, eamque
in nobis virtutem non esse, ob quam
laudamur, & tales non esse, quales nos
mundus prædicat, & esse oportebat.

L. 4. c. 1. vita
P. Francis
de Boria.
Dolet ob lau-
dem P. Boria.

CAPVT XV.

De quarto gradu, qui est, velle con-
temni & vilipendi, ideoque
gaudere.

QVARTVS gradus ad ascendendum
ad humilitatis perfectionem est, ut
quis velit contemni & ab hominibus vi-
lipendi, & dedecore, iniuria & contem-
ptu lætari. Dicit S. Bernardus: *Verus hu-
milis vilis vult reputari, non humilis prædi-
cari, & gaudet de contemptu sui*. Hic se-
cundus humilitatis gradus est, & in eo
perfectio eius sita est. Hincque dicit
humilitatem nardo comparari, quæ est
parua sed tamen odorifera herba, secun-
dum illud Canticorum: *Nardus mea dedit*

IV.
Amor con-
temptus sui.
Bern. serm.
16. super
Cantica.
Humilitas est
nardus.
Serm. 42. su-
per Cantica.
Cant. 1. 13.

n 2 odorem